

3. Sviatosť Eucharistie

Čo je Eucharistia?

Svätá Eucharistia je sviatosť, v ktorej Ježiš Kristus za nás dáva svoje telo a svoju krv – seba samého, aby sme sa mu aj my odovzdali v láske a aby sme sa s ním zjednotili vo svätom prijímaní. Tak sa spájame s jediným Kristovým telom – Cirkvou. Eucharistia je po krste a po birmovaní tretia iniciačná sviatosť Katolíckej cirkvi. Eucharistia je tajomným stredobodom všetkých týchto sviatostí, pretože Ježišova historická obeta na kríži sa pri premenení sprítomňuje skrytým nekrvavým spôsobom. Tak sa slávenie Eucharistie stáva „prameňom a vrcholom celého kresťanského života“. Eucharistia je súhrnom našej viery. Nejestvuje nič väčšie, čo by sme ešte mohli dosiahnuť. Keď prijímame eucharistický chlieb zjednocujeme sa s láskou Ježiša, ktorý dal za nás svoje telo na dreve kríža. Keď pijeme z kalicha premenené víno, zjednocujeme sa s tým, ktorý za nás vylial svoju krv. Tento obrad sme si nevymysleli. Sám Ježiš slávil so svojimi učeníkmi Poslednú večeru a predvídal v nej svoju smrť. Daroval sa svojim učeníkom v podobe chleba a vína a vyzval ich, aby od toho okamihu vždy a všade slávil v Eucharistii jeho smrť. „*Toto robte na moju pamiatku*“ (1 Kor 11,24).

Nakoľko je Eucharistia dôležitá pre Cirkev?

Slávenie Eucharistie je jadrom kresťanského spoločenstva. Práve v nej sa Cirkev stáva Cirkvou. Cirkvou nie sme preto, že prispievame do kostolnej zbierky, že si navzájom dobre rozumieme alebo že nás osud zavial do určitého spoločenstva, ale preto, že v Eucharistii prijímame Kristovo telo a stávame sa jeho tajomným telom.

Ktoré prvky patria neodmysliteľne k svätej omši?

Každá svätá omša (Eucharistia) pozostáva z dvoch hlavných častí – z bohoslužby slova a zo slávania Eucharistie v užšom zmysle slova. V bohoslužbe slova počúvame čítania zo Starého a Nového zákona a z evanjelia. Okrem toho je tu priestor na homíliu a na spoločné prosby. V nadväzujúcej eucharistickej bohoslužbe sa prinášajú dary chleba a vína, ktoré sa následne premieňajú a podávajú sa veriacim vo svätom prijímaní.

Kto vedie slávenie Eucharistie?

Každému sláveniu Eucharistie neviditeľne predsedá sám Ježiš Kristus. Biskup, alebo kňaz ho zastupuje. Cirkev verí, že celebrant stojí pri oltári *in persona Christi Capitis* (lat. = *v osobe Krista Hlavy*). Znamená to, že kňaz nielenže koná z Ježišovho poverenia, ale na základe sviatosti kňazstva koná cez neho sám Kristus ako hlava Cirkvi.

Akým spôsobom je Ježiš prítomný v Eucharistii?

Ježiš je vo sviatosti Eucharistie prítomný tajomným, ale skutočným spôsobom. Vždy, keď Cirkev uskutočňuje Ježišovo poverenie „*Toto robte na moju pamiatku*“ (1 Kor 11,24), láme chlieb a podáva kalich, práve v tej chvíli sa uskutočňuje jedinečná a neopakovateľná Ježišova obeta na kríži sprítomnená na oltári; napĺňa sa tak dielo nášho vykúpenia a my na ňom máme skutočný podiel.

3. *Sviatosť Eucharistie*

Akým spôsobom sa Cirkev podieľa na Eucharistii?

Zakaždým, keď Cirkev slávi Eucharistiu, pristupuje k prameňu, z ktorého sama vždy znovu vyrastá. Do obety Ježiša Krista, ktorý sa nám dáva s telom i dušou, sa zmestí celý náš život. S Ježišovou obetou môžeme spojiť naše práce, naše trápenia i radosti. Ak takto prinesieme seba samých, budeme premenení: budeme sa páčiť Bohu a pre svojich bližných sa staneme dobrým, výživným chlebom.

Ako máme správne uctievať Pána Ježiša prítomného v chlebe a vo víne?

Pretože Boh je skutočne prítomný v konsekrovanej podobe chleba a vína, musíme mať tieto posvätné dary vo veľkej úcte a klaňať sa v nich nášmu najsvätejšiemu Pánovi a Vykupiteľovi. Ak po skončení svätej omše zostanú ešte konsekrované hostie, uchovávajú sa v posvätných nádobách vo svätostánku. Pretože je v ňom prítomný „Najsvätejší“, je svätostánok tým najčestnejším miestom každého kostola. Pred každým svätostánkom si pokľakneme. Kto naozaj nasleduje Ježiša Krista, dozaista ho spoznáva v tých najúbohejších a slúži mu v nich. Nájde si však tiež čas na tichú adoráciu pred svätostánkom, aby tu vyznal sviatosťnému Pánovi svoju lásku.

Ako často sa má kresťan katolík zúčastňovať na svätej omši?

Každú nedeľu a v prikázané sviatky je kresťan katolík povinný zúčastniť sa na svätej omši. Kto však skutočne vyhľadáva Ježišovo priateľstvo, nasleduje Ježišovo osobné pozvanie na hostinu, kedykoľvek má možnosť. „Povinnosť“ svätiť nedeľu je pre skutočného kresťana pojmom rovnako nevhodným, ako by bolo pre zamilovaného „povinnosť bozkávať sa“. Nikto nemôže žiť v skutočne živom vzťahu s Ježišom, ak nezájde tam, kde na nás čaká Pán. Preto je svätá omša pre kresťana oddávna „srdcom nedele“ a najdôležitejším bodom týždenného programu.

Ako sa mám pripraviť, aby som mohol pristúpiť k svätému prijímaniu?

Kto chce prijať sväté prijímanie, musí byť katolík. Ak si je vedomý ťažkého hriechu, musí sa predtým vyspovedať. Skôr ako pristúpi k oltáru mal by sa zmieriť s blíznymi. Ešte pred niekoľkými rokmi bola bežná prax, že sa pred svätou omšou minimálne tri hodiny nič nejedlo; ľudia sa tak chceli pripraviť na stretnutie s Pánom Ježišom vo svätom prijímaní. Dnes Cirkev predpisuje zachovať hodinu pôstu pred svätým prijímaním. Iným znakom úcty je aj primerané pekné oblečenie.

Ako ma mení sväté prijímanie?

Každé sväté prijímanie ma hlbšie spája s Ježišom Kristom, robí ma živým článkom Kristovho tela, obnovuje vo mne milosti, ktoré som dostal pri krste a birmovaní, a posilňuje ma v boji proti hriechu.

Prečo je Eucharistia predzvesťou večného života?

Ježiš prisľúbil svojim učeníkom, teda i nám, že si jedného dňa s ním sadneme k jednému stolu. Preto je každá svätá omša „pamiatkou jeho umučenia, naplnením všetkým nebeským požehnaním a milosťou a závdavkom budúcej nebeskej slávy“.

3. *Sviatosť Eucharistie*

Môže sa Eucharistia podávať aj nekatolíckym kresťanom?

Sväté prijímanie je vyjadrením jednoty Kristovho tela. Do Katolíckej cirkvi patrí ten, kto je v nej pokrstený, kto vyznáva jej vieru a kto s ňou žije v jednote. Došlo by k rozporu, keby Cirkev pozývala na sväté prijímanie ľudí, ktorí sa (zatiaľ) nepodieľajú na jej viere a živote. Utrpela by tak vierohodnosť znaku Eucharistie. Jednotliví pravoslávni kresťania môžu za vhodných okolností požiadať cirkevnú vrchnosť o podanie svätého prijímania pri katolíckej bohoslužbe, pretože vyznávajú eucharistickú vieru Katolíckej cirkvi, i keď ich spoločenstvo ešte nežije v plnej jednote s Katolíckou cirkvou. Členovia iných kresťanských vyznaní môžu v jednotlivých prípadoch pristúpiť k svätému prijímaniu vtedy, keď sa ocitnú v stave ohrozenia alebo núdze a keď dotýčny preukáže plnú vieru v sviatosťnú prítomnosť Pána Ježiša v Eucharistii.